

TĖVIŠKĖS

AIDAI

Nr 4 (2184) 2000 m. vasario mėn. 1 d.

Eina 44-tus metus

Melbourne

Žmonės suguldė juos prie Jėzaus kojų

Koks pakilo klegesys toje pakalnėje, kur aukštėliau ramiai stovėjo Jėzus, apsuptas savo mokinių! Koks tų Izraelio vyrų, iš kurių nemaža net ant pečių neštuvais atgabeno savo kaimo, pirkios ir apylinkės raišus, luošus, paliegėlius, sutrauktus ir pktųjų dvasių apsėstus, veiklumas! Aklusius jie rikiavo į vieną eilę. Nebyliai, tarsi būtų patys susitarę, būrėsi į vieną šoną, o visi, negalintys savo kojomis pajudėti, buvo suguldę arčiausiai prie Mokytojo kojų. O Tasai, net neraginamas nei prašomas, ėjo lėtu žingsniu prie kiekvieno, vienam žodį kita atiduodamas, kitam visą jo sielvartą iš veido skaitydamas, vis laimino, guodė, kažin ką kalbėjo. Jo visų žodžių besispiečiantį miną per šurmulį, neišpasakytą judrių ir smarkių žydu klegesį negalėjo išgirsti. Tik tai reto kurio stebuklingasis Gydytojas nepaklausdavo: "Ar tiki, kad gali pasveikti?" "Ar tiki, kad Visagalis Dievas gali tave išgydyti?" "Ar tiki, kad Viešpaties malonė tave gali išvaduoti iš nuodėmių?"

Luošiai, raišiai, paralyžiaus ir kitų ligų sutraukti, nebegalintys pavaikščioti, nesugebantys slenkščio peržengti, kelis žingsnius per aslą, prie stalo ateiti, su ašaromis akyse, rankas gražiodami, dejones dejuodami, šaukte šaukė: "Didysis Pranaše, tikiu Tavimi. Tu visa - gali! Išvaduook mane iš dvidešimt metų slėgusios nelaimės - mano nepagydomos ligos!" - šaukė vienas susuktomis kojomis ir persikreipusiu žandu, negyvo rankomis. "Tavo nuodėmės tave šitaip surakino", - atlaidžiai, bet gaudžiai žiūrėdamas į kamuolin susitraukusį paralitiką, liūdnu, bet vilties kupinu balsu atsakė Jėzus. "Viešpatie, esu didžiai nusidėjęs, bet tavo galestingumas už viską didesnis. Dovanok man ir leisk pajudėti! - maldavo ašarodamas dar nesenas vyriškis. "Kelkis, eik ir daugiau nenusidėk!" Sulig tais žodžiais pašokęs nuo žemės senis, dabar, ligos apeistas, atsijaunėjęs dešimt dvidešimt metų, puolė po Jėzaus kojomis: "Sakyk, Didysis Mokytojai, ką turiu Tau padaryti už tokią neįkainojamą malonę". Jėzus ramiai atsakė: "Sakau tau, - eik ir daugiau nenusidėk!"

Pripuolęs žydas prie Jėzaus kojų norėjo pabučiuoti, bet Kristus, spėriau žengęs žingsnį prie kito guliničio ant sutryptos žolės, išvengė tos padėkos. O tas, prie kurio artėjo Mokytojas, negalėdamas net iš guolio galvos pakelti, prašyte prašė:

Izraelio Pateptasis Vyre! Ateik prie manęs greičiau! Atverk man akis, atpalaiduok sąnarius,

Kun. K. AMBRASAS S.J.

leisk man pajudinti kojas rankas ir gražink man nuo vaikystės prarastą šviesą! - maldavė maldavo, šaukte šaukė negalintysis net pasijudinti savo guolyje vyras.

Niėncko nesakęs Jėzus priėjo prie neštuvų ir peržegnojo. Ligonis, net nelaukęs tokio skubaus pagijimo, ėmė kilnoti, čiupinėti savo rankas, lankstyti kojas, prisimerkęs žiūrėti į priešais stovintį gydytoją:

Didysis Izraelio tautos

Sūnau, iš Dangaus atsiųstasis Dieve, Mokytojau! Aš regiu. Judinu kojas! Galiu paglostyti savo rankomis žolę. Matau saulę... - ir negalėjęs net galvos pakelti nuo žemės, dabar iš džiaugsmo ėmė plodamas rankomis šokti.

Paskui parpuolęs ant tos pačios žemės, nuo kurios jis pats dar prieš akimirką negalėjo nei pasikelti, nei ja žingsnio žengti, ėmė balsiai garbinti Izraelio ir viso pasaulio Viešpatį, apdovanojusį mirtinguosius tokiomis didžiomis malonėmis.

MARIJOS VAIDMUO

Sausio 12-tos bendrosios audiencijos dalyviams Popiežius Jonas Paulius II kalbėjo apie Mergelės Marijos vaidmenį Bažnyčios gyvenime - krikščionių kelionėje į Tėvo namus. Savo katechezę Šv. Tėvas pradėjo primindamas, jog ypatingas Mergelės Marijos garbinimas, gausios pamaldumo formos, negali būti aiškinamos kaip kažkokia konkurencija Kristui, kuris juk yra vienintelis Dievo ir žmonių tarpininkas.

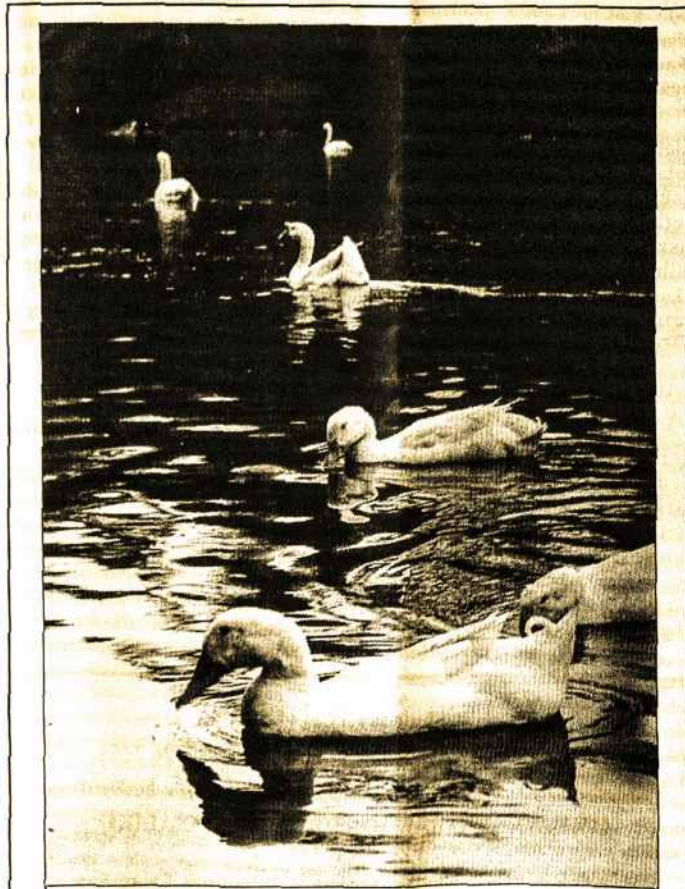
Norint suprasti Marijos vaidmenį mūsų kelionėje link Tėvo, pirmiausiai turime kartu su visomis Bažnyčiomis išpažinti, jog Kristus - kelias, tiesa ir gyvenimas - yra vienintelis Dievo ir žmonių tarpininkas. Marijos vaidmuo yra vienintelio Kristaus tarpininkavimo dalis; Marija tarnauja šiam vieninteliam tarpininkavimui. Tai itin aiškiai pabrėžė Vatikano II Susirinkimas, sakydamas, kad "Marijos motiniškas vaidmuo žmonių labai jokiū būdu netemdo ir nemažina šio vienintelio Kristaus tarpininkavimo, o tik parodo jo galią". Taigi, garbindami Mergelę Mariją ir pripažindami jai ypatingą vaidmenį Bažnyčios gyvenime, mes jokiū būdu netvirtiname, kad Marija esanti atskira, šalia Kristaus veikianti ar net su Kristumi konkuruojanti žmonijos ir Dievo tarpininkė.

Marijos tarpininkavimas yra tarpininkavimas Kristuje. "Švenčiausiosios Mergelės įtaka žmonėms, - aiškina Susirinkimas, - kyla ne iš vidinės būtinybės, bet ir laisvo Dievo noro ir išplaukia iš gausingų Kristaus nuopelnų, remiasi jo tarpininkavimu, nuo jo visiškai priklauso ir išsemia visą galią; be to, Marijos įtaka ne tik netrukdo tikinčiųjų vienybei su Kristumi, bet ją ugdo".

Marija irgi yra Kristaus išganytas žmogus, - kalbėjo Popiežius. Jinai yra pirmoji išganytoji. Marijos vaidmuo tikinčiųjų bendruomenės gyvenime, jos užtarimu mūsų gaunamos

malonės, yra Kristaus tarpininkavimo vaisius. "Bažnyčia neabejodama išpažįsta tokį pavaldų Marijos vaidmenį ir džiaugdamasi jo užtarimo vaisiais, ragina visus tikinčiuosius remtis jos motiniška globa". Motiniškai globodama bažnyčios narius, Marija ne sau nori dėmesio, bet Kristui ir dangiškajam Tėvui. Būtent apie tai byloja įsimintini Marijos žodžiai,

(Nukelta į 3-čią psl.)

Ežero krantuos ramu,
saulė leidžias už namų,

prisivaikščioję giria
antys plauko ežere...

Eilės ir nuotrauka ROMUALDO KISIELIAUS

Bernardas Brazdžionis

Ant trečio
tūkstantmečio
slenksčio

"Kai prieš mus tiktai neregima
riba,
Kas gi tvedu du žodžiu "arba -
arba"?"

Stovime ant trečio tūkstantmečio
slenksčio,
O prieš mus tiktai neregima riba-
Jeigu pasistiebiau, jeigu
pasilenkčiau,
Kas gi būtų tvedu du žodžiu "arba -
arba"?"

Arba žvelgsime per jį į erdvę tuščią,
Arba visa nauja rasime joje,
Arba visa, kas tebuvę, tas tebus čia,
Kuo dalinsimės su alkanais tranais,
deja.

Ar pasaulis. kurs ik šiolei
progresavo,
Dvigubai tą tūkstantmetį
progresuos,
Ar prarasim visa, ką įgiję savo,
Tūnančia mirties grėsme
laboratorių išradingųjų
arsenaluose visuos?

Stovime ant slenkščio
tūkstantmečio trečio -
Kuo jis užu pirmą, kuo už antrą
tobulesnis bus?
Ar sulauksim jį kaip dosnų Dievo
svečių,
Ar sukurs jis mums naujų dievų
stabus?

Arba būsime vergai kitų vergų
vergijos,
Ar visai ne laisvę, o tik laisvės alkį
neš.
Arba, sielai po visų sunkių ligų
pagijus,
Vėl žmogus laisvai alsuos naujuoju
savo sielos "aš".

Ar baigėsi XX-tas amžius?

Kalėdų naktį Šv. Tėvui atidarius Vatikano bazilikos šventąsias duris, pradėjome švesti Didįjį Jubiliejų, o dabar žengiamo į kalendorinius naujuosius metus, kurie drauge yra naujojo tūkstantmečio pirmieji metai. Tikriausiai ne vienam teko šiomis dienomis išgirsti nuomonę, kad, vis dėlto, naujasis tūkstantmetis dar neprasideda, kad ši sausio 1-oji tai tik paskutinįjį antrojo tūkstantmečio metų pirmoji diena ir kad į naują tūkstantmetį žengsime dar po metų. Pasak taip manančiųjų krikščioniškojo kalendoriaus pradžioje nebuvo nulinių metų, dėl to ir du tūkstantčiai metų sukanka ne paskutinę 1999-ųjų, bet paskutinę 2000-ųjų metų dieną. Kitaip tariant, iki trečiojo tūkstantmečio pradžios reikia palūkti dar vienerius metus. O kaipgi yra iš tikrųjų?

Iš tiesų, kalbant apie laiką ir erdvę, nulis negali būti. Nulis tėra tik sutartinis skaičius, žymintis atkarpos pradžią. Tačiau antra vertus, jau senovės graikams buvo žinoma, kad kiekvienas fizinis vienetas yra dalomas. Vienetą galima padalinti į dvi puses, pusę į kitas dvi puses, pusės pusę į dar dvi puses ir taip toliau iki begalybės. Pirmasis apie tokią begalinę dalybą prakalbo senovės graikų filosofas Zenonas, pateikdamas savo garsiuosius paradoksus: Bėgikas nepasivys vėžlio, nes kol bėgikas atbėgs iki tos vietos, kur vėžlys buvo iš pradžių, per tą laiką vėžlys paeis pirmyn. Arba kitas paradoksas: iš lanko paleista strėlė niekada nepasiekia tikslo. Pirmiausia ji nukris pusę kelio, po to - kitos pusės kelio pusę, po to - pusės pusės kelio pusę ir taip toliau iki begalybės. Taigi, šiais paradokais Zenonas įrodė, kad nors nulis neegzistuoja, tačiau pasirinktos erdvės arba laiko atkarpos pradžia nėra vienetas, bet begalinė vieneto dalis.

Ką tai turi bendro su kalendoriumi? O gi tai, kad vieneri metai sukanka tada, kada jie baigiasi, o ne kada prasideda. Kol vieneri metai nesukakę, visą laiką iki paskutinės metų akimirkos vadiname pirmaisiais metais. Kai sukanka vieneri metai, pirmoji naujų metų akimirka jau priklauso

antriesiems metams ir taip toliau.

Grįžkime prie kalendoriaus. Pirmiausiai dera prisiminti, kad krikščioniškas kalendorius buvo įvestas ne iš karto po Kristaus gimimo. Kol krikščionybė netapo Romos valstybine religija, metai buvo skaičiuojami pagal romėnišką kalendorių. Pagal jį, Kristus gimė 753-aisiais metais po Romos įkūrimo - Ab Urbe condita. Tik ankstyvais viduramžiais buvo įvesta nauja metų skaičiavimo tvarka. Buvo nustatyta, jog Kristus gimė metais, tai yra 753-tieji Romos metai, bus vadinami pirmaisiais krikščioniškos eros metais. Mūsų laikais paaiškėjo, kad Kristus gimė ketelėta metų anksčiau, bet kalendorius nebuvo keičiamas, o liko galioti ankstyvais viduramžiais priimtas laiko skaičiavimo būdas. Tad jei nuosekliai laikomės šios konvencijos, paaiškėja, jog šie besibaigiantys metai, kuriuos rašydami datą, žymime skaičiumi 1999-ni, yra ne 1999-tieji, bet jau 2000-tieji. Šis netikslumas priklauso nuo kalbos vartosenos. Matome kalendoriuje skaičių 1999-ni ir sakome, kad tai 1999-tieji metai, o iš tiesų 1999-ri jau yra sukakę ir eina 2000-tieji. O kai nuo naujųjų metų pradedam datą žymėti skaičiumi 2000, tai reiškia, kad ką tik sukako 2000 metų ir kad jau pradedame 2001-uosius. Paimkime žmogaus amžiaus pavyzdį - žmogui sukanka 40 metų ir jis pradeda 41-uosius. Jei paklausime, kiek jam metų, atsakys 40, nors iš tiesų jam jau daugiau negu 40, nes jis jau eina 41-uosius. Įdomu, kad kalbėdami apie šimtmečius mes, skirtingai negu metų skaičiavimui, naudojame kitą, teisingesnę, kalbos konvenciją. Šimtmetį žymime skaičiumi 19, tačiau nesakome kad tai devynioliktas amžius, bet dvidešimtas.

Taigi, nepaisant dar vienerius metus palaukti šiūlančių skeptikų, mes, kartu su Šventąsias duris atidariusiu Šventuoju Tėvu, žengiamo į naują tūkstantmetį. Į naują tūkstantmetį žengiamo ne dėl to, kad taip sako Popiežius, o dėl to, kad metų skaičius du tūkstantčiai žymi ne prasidėjusius, bet jau sukakusius 2000-uosius metus.

LRTV

BAŽNYČIA ŠIMTMEČIO BĖGYJE

Remdamiesi Italijos katalikų dienraštyje "Avvenire" pateikta medžiaga, norime išryškinti kai kurias šiame besibaigiančiame šimtmečiuje Bažnyčios gyvenimą ir istoriją įtakojusias datas.

1907 metai: popiežiaus Pijaus X enciklika "Pascendi Dominici gregis" nukreipta prieš modernizmą.

1910 metai: Edinburgo

konferencija. Ekumeninio judėjimo pradžia.

1917 metai: Paskelbiamas naujas Bažnyčios kanonų teisės kodeksas. Tais pačiais metais įvyksta Švč. Mergelės Marijos apsišviškimas Fatimoje, visoje Bažnyčioje ypač pagyvinę pamaldumą į Švč. Dievo Motiną. Iki šių dienų lieka neatskleista vadinamoji paskutinioji

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktoriai: Edvardas Šidlauskas ir Valentinas Čižauskas.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$120 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

Ką palinkėti, naujam tūkstantmečiui atėjus?

Žmogaus gyvenime, atrodo, kad tai yra didelis įvykis: gimti viename tūkstantmetyje, o mirti - jau kitame. Tačiau jeigu tikime galimybę, kad tolimuose žvaigždynuose gyvena protingos būtybės, kurių civilizacija gal būtų yra milijonu ar net keliais milijonais metų senesnė, galime manyti, kad ji yra pasiekusi aukštesnį lygį. Gal būtų tos būtybės jau turi daug modernesnius, galingesnius teleskopus ir gal būtų jais stebi, kas mūsų planetoje vyksta. Žinoma, jeigu jie tuos teleskopus gruodžio 31-osios vidurnaktyje į mūsų Žemę atsuko, tai tikriausia negalėjo suprasti, kas toje planetoje atsitiko, nes juos pasiekė žinios, kad Žemėje vyksta kažkoks sąmyšis.

Ką jie apie tai pagalvojo, negalėčiau pasakyti, tačiau kad Lietuvos valstybės laisvo vairuotojų ir partijų darbuotojų pažadai neišsipildys, galėčiau beveik garantuoti. Iš patirties jau žinome, kad rinkimus laimėjus, reikėtų tuos pažadus nors iš dalies ištesėti. Tačiau sena lietuviška patarlė sako: "Pažadėjęi - patiešijai, neišpildei - negriešijai! Tad ja ir yra vadovaujamas.

Nepriklausau prie tų aiškiaregių, kurie nors ir kalbėdami arba rašydami apie esamą skurdą, užbaigia pranašišku pareiškimu: "Tačiau horizonte matau šviesią ateitį". Tokius aiškiaregius žmonės mėgsta, nes nedaug kas nori realybei į akis pasižiūrėti. Juk yra daug tokių, kurie mano, kad jei vilko nemėnėsi, tai jis ir neateis. Bet plėšrūnų (tranų - "valdininkų") gauja jau yra didelė ir vis gausėjanti. Įvairioms problemoms spręsti steigiamos vis naujos valdybos, žinybos, komisijos. Tik jokių problemų jos neišsprę, nes pačios yra problemas biudžetui. Visas problemas jos ir toliau tebesprendžia, imdamos paskolas iš užsienio. Raginimai diržus susiveržti tėra taikomi tik tiems, kurie galbūt jau net diržų nebeturi.

Iševijios spaudoje vienam autoriui iškėlus klausimą apie Seimo išlaidas, jų algas ir po pasaulį keliones, tą rašinį net prof. V.Landsbergis pastebėjo ir bandė atsikirsti. Tačiau bekirsdamas, pats

Fatimos paslaptis, Marijos apreikšta piemenėliams. Du regėtojas, mirusius dar paauglystės metais, Šventasis Tėvas 2000-aisiais Jubiliejiniais metais paskelbs palaimintaisiais.

1929 metai: pasirašomos Laterano sutartys, kurio normalizavo Šv.Sosto ir Italijos valstybių santykius, po kelis dešimtmečius trukusių nesutarimų, prasidėjusių po to, kai besivienijanti Italija panaikino Popiežius valstybę. Taigi Laterano paktai galutinai išaiškino ir užbaigė nesutarimus bei suteikė dabatinį pavidalą Vatikano valstybei.

1937 metai: Bažnyčia įspėja žmoniją apie grėsiantį totalitarinių režimų pavojų - pasirodo popiežiaus Pijaus XI enciklikos *Divini Redemptoris* ir *Mit brennender Sorge*, nukreiptos prieš komunizmą ir prieš nacizmą.

1939-45-iejieji metai: Holokaustas. II pasaulinis karas. Pokario dešimtmečiais katalikai ir krikščionys pakeičia požiūrį į žydus ir judaizmą.

Juozas Žygas

į savo šaką pataikė ir nuo jos nusirito. Jo įrodinėjimai buvo per daug naivūs. Beteisindamas seimūnų keliones, jis rašė: "Tai yra valstybinių ryšių stiprinimas". Įdomu, ar visi keliaujantieji pakankamai moka vakarietiškas kalbas, kad galėtų diplomatiškai lygyje bendrauti? Paskui jis dar aiškino, kad Seimo narių atlyginimai nėra tokie dideli, palyginus juos su JAV kongresmenų ar senatorių algomis. Atrodo, kad jis per sapną tas savo mintis dėliojo. Jam atsakysiu tik vienu sakiniu: kuomet Lietuvos dirbantieji (o ne tranai) per mėnesį gaus tokį atlyginimą, kaip Amerikos bedarbiai, tai tuomet gal ir bus galima apie kongresmenus kalbėti.

Be to, Lietuvos valdžia turėtų žinoti, kad Kongresas neprikurpia tokių kvailių įstatymų, kaip Seimas. Tai iš dalies įrodė ir "Williams International" atėjimas. Šios kompanijos pagėidavimu bei reikalavimu buvo pakeisti net 26 įstatymai! Dar daug tokių "Williams" turėtų ateiti, kad Lietuvos įstatymai nebūtų žlugdantys gamybą ir investicijas, bet jas skaitinantieji.

Baigdamas pabandyčiau ir savo nujautimą išreikšti, kad netrukus įvyksiančių rinkimų rezultatai daugeliui bus visai netikėti. Tuomet jie pajus, kad žemė iš po jų kojų slysta. Bet daugelio žmonių gyvenimas vargu ar žymiai pagerės. Norint siekti pagerėjimo, reikia beveik visą sistemą pakeisti. Biudžetas turi būti subalansuojamas be deficito! Tačiau tai reikia padaryti ne iš vargingųjų sąskaitos, bet iš tų, kurių atlyginimai ir premijos viršija 2000 Lt per mėnesį. Užsienio prekybos balansas taip pat turi būti "subalansuotas"!

"Dirva"

1945-90-iejieji metai: Komunizmo pakilimas ir žlugimas. Religiniai persekiojimai Rytų Europoje, Kinijoje, Korėjoje ir Vietname paženklinai daugybės naujųjų kankinių krauju.

1959 metai: popiežius Jonas XXIII paskelbia visuotinio Bažnyčios susirinkimo suaukimą. Vatikano II susirinkimas, atnešęs Bažnyčiai atgimimo pavasarį, vyko 1962-65 metais. Jono XXIII suauktą Susirinkimą užbaigė popiežius Paulius VI.

1964 metai: sausio 6-ąją popiežius Paulius VI ir patriarchas Athenagoras I, Roma ir

(Nukelta į 4-tą psl.)

Po LK partijos atsiskyrimo, po nepasisekusios Gorbačiovo kelionės į Vilnių ir po nepriklausomybės atstatymo paskelbimo, Kremlius suprato, kad įvykiai veda prie Baltijos respublikų praradimo. Maskva nutarė jėga sutramdyti šį procesą. Tai buvo iš anksto planuojama ir net numatyta, kas perims valdžias Vilniuje, Rygoje ir Taline.

Tą Maskvos planą savo knygoje aprašo Modris Ziemins, buvęs Raudonosios armijos korespondentas, taigi žinąs apie sovietų ginkluotų pajėgų veiksmus Pabaltjyje, kur iš anksto buvo atsiųsti generolai Usopčik ir Očarov, anksčiau vadovavę karo veiksmams Afganistane ir Azerbeidžane. Taigi vyrai su patyrimu žudyti. Gi visos Pabaltijo sovietų armijos vadas buvo gen. Valentin Varenikov, S.Sąjungos viceministras. Pagal planą, Lietuvos reinkorporacijai turėjo būti pavartota 107 divizija, stovinti Šiaurės miestelyje ir specialūs puolimo daliniai, atsiųsti iš Vitebsko. Mat čia buvo laukiama sutikti stipriausią pasipriešinimą. Latvijoje ir Estijoje užtekis vietinių įgulių. Užngiauzės laisvę Lietuvoje, visas Pabaltijis vėl būtų įjungtas į S.Sąjungą per 4 dienas.

Prieš tai vyriausiam kariuomenės štabe turėjo įvykti posėdis ir duoti puolimo įsakymai.

ISTORINIS SAUSIS

Rašo dr. Jonas KUNCA M.D.

Gal dėl saugumo tam posėdžiui buvo pakeista valanda: vietoj 10 val. - 9 val. ryto. Neįprastas posėdžio laikas rodė, kad kas nors svarbaus žada įvykti. Ir įvyko. Sekančią naktį sovietų tankai pajudėjo Vilniaus televizijos bokšto kryptim, kur buvo susirinkusi šimtatūkstantinė minia, kad apsaugotų šalies televiziją nuo galimo rusų kariuomenės puolimo. Tankai pasileido į beginklę minią, ir prasidėjo masinės žudynės. Prie televizijos bokšto liko 13 užmuštų ir 144 sužeisti lietuviai. Išlieję kraują sovietų kariai nežinojo ką daryti su lavonais. Pradėjo juos krauti į tankus, vėliau nutempė į bokšto vidų, o po to vėl išmetė laukan. Maskvos ir Gorbačiovo nelaimei žudynės nufilmavo ten buvęs žurnalistas J.Podnieks, skubiai tą dokumentinį filmą nuvežė į Rygą ir paleido į platų pasaulį. Po tiek žudynių ir pasaulinio triukšmo Maskva įsakė puolimą sustabdyti.

Tuo momentu B.Jelcinas parėmė pabaltiečius. Vėliau komunistų perversmas Maskvoje nepavyko. Taip Lietuva ir kartu Latvija su Estija atgavo savo nepriklausomybę.

Kremliaus nepavyko užngiauzti laisvės kovos Lietuvoje dėl visos tautos vieningo pasipriešinimo. Tautos ryžtas, vienybė ir drąsa pasirodė stipresni už okupanto tankus. Visam pasauliui išgarsėjo lietuvių vardas, iki tol mažai kam žinomas.

Nesupatogintas Gorbačiovas gynėsi, jog jis apie Vilniaus puolimą būk tai nieko nežinojęs. Jis aiškino, kad tai įvyko įsakius gen. Očarovui, sovietų jėgų vadui Lietuvoje. Bet tas generolas negalėjo suplanuoti perversmo taip pat ir Latvijoje bei Estijoje be Pabaltijo regiono karo vado gen. Varenikovo žinios, o pastarasis to nebūtų galėjęs daryti be Kremliaus, atseit Gorbačiovo, įsakymo ar bent pritarimo. Viskas rodo, kad Vilniaus žudynės įvyko įsakius Gorbačioviui jėga nuverstai tautines vyriausybes Baltijos valstybėse, pradedant puolimą Vilniuje. Beje, rusai po televizijos įvykių skubėjo sustabdyti žinių perdavimą Kaune. Tik jau buvo per vėlu. Žudynės matė visas pasaulis dėka minėto žurnalisto, kuris jas nufilmavo.

Dabar prisimename tas kilnias mūsų tautos sūnų ir dukrų aukas, dėdami gėles ant jų kapų, sakdami patriotines kalbas. Bet tos aukos iš mūsų laukė ir dar laukia, kad mes kartu statytumėm gražią Lietuvos valstybę. Toks yra žuvusių įpareigojimas mums. Iki šiol to nepadarėm. Tai gal dabar pradėsime?

Jam priklauso laikas ir amžiai

Šimtas tūkstančių žmonių, daugiausiai jaunimo, su Šventuoju Tėvu pasitiko naujuosius 2000 metus ir trečiąjį krikščionybės tūkstantmetį vidurnaktį šv. Petro aikštėje. Aikštėje vykusią Romos vyskupijos maldos vigiliją su šventiniu koncertu ir naujametiniams fejerverkais užbaigė savo darbo kambario lange pasirodęs Jonas Paulius II, visą pasaulį pasveikinęs su naujaisiais 2000 metais.

Istorijos laikrodis muša svarbią valandą: šią akimirką - sakė naujųjų metų vidurnaktį popiežius, prasideda 2000 metai, kurie mus įveda į naują tūkstantmetį. Tikintiesiems tai yra Didžiojo Jubiliejaus metai. Labų metų visiems Jums, vyrai ir moterys visuose pasaulio pakraščiuose! Peržengiant per naujųjų metų slenkstį norėčiau pasibelsti į kiekvieno jūsų namų duris, kad kiekvienam galėčiau nuoširdžiai perteikti savo sveikinimus: labų metų visiems šviesoje, kurios spinduliai iš Betliejaus nutvieskia visą visatą!

Linkiu Jums taikos kupinų metų, kurią Šventąją Naktį apreiškė Dangaus angelai, taikos, kuri yra Kristaus, kuris iš meilės tapo kiekvieno žmogaus broliu!

Linkiu ramių ir laimingų metų: telydi jus tikrumas, kad Dievas mus myli. Šiandien, visai kaip prieš 2000 metų, Kristus ateina ir atneša išganymo Evangeliją, kad pakreiptųjų tautų ir valstybių netvirtus ir neryžtingus žingsnius į tikrosios vilties ateitį.

Jo prašau - tęsė popiežius - Jo prašau palaiminti šį šventės ir gerų linkėjimų momentą, kad jis būtų viltinga pradžia naujojo - džiaugsmo ir taikos kupino - tūkstantmečio. Ženkime į 2000 metus įdėmiai žvelgdami į šikūnijimo slėpinį.

Kristus, vakar, šiandien, visada Jam priklauso laikas ir amžiai Jam garbė ir galybė per amžių amžius. Amen!

Suteikęs visiems aikštėje buvusiems apaštalinį palaiminimą, kurį į visą pasaulį transliavo Vatikano radijas ir televizijos stotis, Jonas Paulius II neskubėjo atsisveikinti su jį pasveikinti ir su juo naujųjų metų pasitikti susirinkusiais tikinčiaisiais. Lukterėjęs prie savo darbo kambario lango Šventasis Tėvas dar kartą pasveikino tikinčiųjų minią: Gerų metų visiems!

LRTV

MARIJOS VAIDMUO

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ištarti Kristaus viešosios misijos pradžioje Kanos vestuvėse: "Darykite, ką tik jis jums lieps" (Jn 2, 5). Šie žodžiai aidi per visą Bažnyčios istoriją. Prisimindami šiuos Marijos žodžius, kartu prisimename ir Tėvo balsą pasigirdusį iš dangaus Kristaus krikšto Jordano upėje akimirka "Šitas yra mano mylimasis Sūnus, kuriu labai gėriuos: jo klausykite!" (Mt 17, 5). Taigi mūsų išganymo kelionė yra klusnumas Kristui irėjimas jo nurodytu keliu, vedančiu pas Tėvą, - sakė Popiežius. Šiame kelyje Marija mums yra ir užtarėja, ir gyvas pavyzdys.

LRTV

"ESU LABAI SUPYKĖS"

Daugelis sausio 9-tos vakaro žinių laidų per radiją ir televiziją, o taip pat visi sausio 10 d. išėjo Italijos dienraščiai pirmame puslapyje gan skandalingomis antraštomis spausdina žinią apie Vokietijos vyskupų konferencijos pirmininko Mainco vyskupo Karl Lehmann pareikštą reikalavimą popiežiui Jonui Pauliui II atsistatydinti, kaip nepajėgiančiam toliau eiti Bažnyčios ganytojo pareigų. Žinios, kurią išplatino Italijos žinių agentūros ANSA Berlyno skyrius, pagrindu paimtas vyskupo Lehmann interviu, kurį perdavė nacionalinis radijas Deutschlandfunk. Straipsniuose spėliojama, kodėl Vokietijos vyskupų konferencijos

pirmininkas ryžosi tokiam žingsniui, apžvelgiama popiežiaus sveikatos būklė, nurodant kas ir kada atliko chirurgines operacijas popiežiui pagaliau spausdinami interviu ir su tais, kurie smerkia vyskupą Lehmann ir pateikia įvairiausių argumentų, kodėl Šventasis Tėvas neturėtų atsistatydinti. Betgi viso to būtų tikrai neprireikę, būtų buvę sutaupyta daug rašalo ir popieriaus, jei būtų buvę pasigilinta, ką iš tiesų savo interviu, kurį perdavė nacionalinis radijas Deutschlandfunk, sakė Vokietijos vyskupų konferencijos pirmininkas Mainco vyskupas Karl Lehmann. Sausio 10 d. vyskupas Lehmann davė interviu Vatikano Radijo

vokiečių programai, kur pažymėjo, jog jau vakar vakarą pareikalavo agentūros paneigti žinią, nes sakęs visiškai priešingai, negu tvirtinama žinioje. Vyskupas Karl Lehmann taip pat davė interviu mūsų Radijo specialiai programai Jubilaeum, kuriame pažymėjo, jog ANSA paskelbta žinia neatitinka tikrovės, tai ką jis sakė per radijo stotį Deutschlandfunk yra dokumentuota ir vyskupas Lehmann turįs pašnekosio tekstą. Aš nereikalavau, kad Šventasis Tėvas atsistatydintų: tai neatitinka mano stiliui ir mano mąstymo būdai, - pabrėžė vyskupas Karl Lehmann ir tęsė: "Aš sakiau priešingai, kad pastaraisiais mėnesiais Europos vyskupų Sinode, Vokietijos vyskupų "Ad Limina" metu ir kitomis progomis mačiau Šventąjį Tėvą labai geros dvasinės formos ir labai susitelkusį Šventųjų Metų atidaryme". Aišku, matau popiežių kaip seną žmogų, bet visur dalyvaujantį. Aš sakiau, kad Bažnyčiai reikia turėti tvirtą popiežių, taip pat sakiau, kad iš esmės, pagal Bažnyčios tvarką, pagal kanonų teisės kodeksą, popiežiaus atsistatydinimas yra galimas ir esu tikras, kad mūsų Šventasis Tėvas turėtų pakankamai drąsos ir jėgų priimti tokį sprendimą, kai tik matys, kad jis būtinas. Taip pat pridūriau, - sakė Vatikano Radijui vyskupas Lehmann, - kad po popiežius Celestino V, tokio įvykio Bažnyčioje nepasitaikė. Apie visa tai šnekėjau ilgame interviu, trukusiame apie pusę valandos ir šias savo mintis išdėsciau labai aiškiai "Esu labai supykęs, kad toji agentūra viską perpasakojo visiškai priešingai", jau vakar vakare paneigiau tą žinią, išplatindamas pašnekosio tekstą, kurį man pasiuntė radijo stotis, transliavusi interviu, - sakė pirmadienį, sausio 10 dieną, Vokietijos vyskupų konferencijos pirmininkas Mainco vyskupas Karl Lehmann Vatikano Radijo specialiai programai Jubilaeum.

Vatikano Radijas

Signatarų rūmai Vilniuje.

Įvairios Žinios

Samdomas žudikas

Maskvoje septyniais šūviais nužudė didžiausios Rusijos kompiuterių firmos vadovą.

M.Postnikovo lavonas buvo rastas netoli jo draugės namų šiaurės vakarinėje miesto dalyje.

M.Postnikovą, kuris yra vienas kompiuterių gamintojos "Vist" vadovų, nusikaltėlis užpuolė jam lipant į savo automobilį. Septynios kulkos M.Postnikovui pataikė į galvą ir kūną. Įvykio liudytojų nėra. "Makarov" pistoletas, kuriuo buvo įvykdytas nusikaltimas, buvo su garso slopintuvu. Manoma, kad tai buvo užsakyta žmogžudystė.

*****

Ėmė rimtai klibėti Izraelio prezidento Ezerio Weizmano kėdė. Šalies vadovui teko atlaikyti didžiulį spaudimą pasitraukti iš posto. Šis spaudimas nuolat didėja. Izraelyje jau net imta kalbėti apie būsimą E. Weizmano įpėdinį, kuriuo laikomas buvęs premjeras Nobelio premijos laureatas Shimonas Peresas.

Izraelio prezidentą kritikos ir kaltinimų lavina užgriuvo po to, kai paaiškėjo, kad jis slapta priėmė didžiulės piniginės dovanas iš žydų kilmės prancūzų milijonieriaus. Tiesa, tai atsitiko jam einant ne prezidento pareigas, o kai jis dar buvo Kneseto - Izraelio parlamento - narys.

Izraelio teisingumo ministerija pranešė pradėjusi šių kaltinimų tyrimą.

*****

Estijos valstybinės televizijos ETV skoloms išaugus iki 30 mln. kronų (beveik 8 mln. litų), Radijo ir televizijos laidų taryba nušalino ETV direktorių Toomą Leppą.

Šiais 2000-iais metais numatoma atleisti 200 ETV darbuotojų iš 500. Trečdaliu sumažės pačios televizijos rengiamų laidų. Panašiai planuoja elgtis ir trys privatūs kanalai: TV1, "Kanal 2" ir TV3.

Analitikai teigia, jog televizinių aukso laikai, kai naujus kanalus įkūrė investuotojai negalėjo lėšų jiems įsitvirtinti, baigėsi.

*****

Daugiau kaip tris mėnesius Latvija krėtęs pedofilijos skandalas po Kalėdų ėmė krypti atomazgos link. Suimtas vienas pagrindinių įtariamųjų pedofilijos byloje agentūros "Misis Latvija" prezidentas Ainaras Eisakas. Tai galima buvo padaryti, grįžus iš užsienio kai kuriems liudytojams.

Įtariamajam pateikti kaltinimai dėl pederastijos ir žaginimo. Šiuos nusikaltimus jis įtarimas padaręs iki 1999 metų balandžio, kai įsigaliojo naujasis Baudžiamasis kodeksas. A.Eisakas suimtas trisdešimčiai parų.

A.Eiskas yra penktas žmogus, kurį šalies teisėsaugos institucijos sulaukė pedofilijos baudžiamojoje byloje.

*****

Arabiškai kalbėjęs asmuo nesėkmingai bandė užgrobti bendrovės "Lufthansa" lėktuvą, skridusį su 23 keleiviais iš Prahos. Žmonės nenukentėjo. Lėktuvas

nušleido Diuseldorfo oro uoste, oro piratas pasidavė policijai.

Pagrobėjas lėktuve pagrasino susprogdinsiąs bombą, tačiau vėliau pasidavė ir buvo nuvežtas į areštą. "Lufthansa" pranešė, kad lėktuvas, kurį buvo bandoma pagrobti, priklauso bendrovei "Canadair", tačiau skraido su "Lufthansa" reiso numeriu.

*****

Naujųjų metų naktį Honkongo policijos įrangą, skirtą girtumo laipsniui nustatyti, tikriausiai paveikė vadinamoji Y2K problema.

Honkongo vyriausybė pareiškė, jog problema yra respiratoriniais vamzdeliais girtumui nustatyti iškilo sausio 1 dieną, pareigūnai mano, jog tai yra susiję su kompiuterine 2000 metų problema.

Specialūs vamzdeliai girtumo laipsniui nustatyti nustojo veikę, kai pareigūnai bandė įrašyti į šiuos prietaisus duomenis apie patikrėtų žmonių gimimo datą.

*****

Vokietijoje sutrikus banko kompiuterio darbu, vieno pardavėjo sąskaitoje atsirado daugiau kaip 12 milijonų markių (24,8 mln. litų).

Laikraštis "Bild am Sonntag" pranešė, kad pardavėjas iš Berghaimo netoli Kelno Vakarų Vokietijoje, namų kompiuteriu norėjęs pasitikrinti banko sąskaitą, pamatė, kad jo vardu iš viso yra 12 999 997 markės. Neteisinga buvo ne tik suma, bet ir data 1899 metų gruodžio 30 diena.

*****

Išsiskirstėme pakilia nuotaika

Mokame dainuoti, bet mokame ir linksintis bei su jumoru tarpusavy bendrauti. Foto: B.Prašmutaitės.

Melbourn Dainos Sambūris dar yra gavęs pasveikinimą iš Lietuvos. Jį atsiuntė Vilniaus Arkikatedros didysis choras ir jo vadovas L.Pranulis.

Jie rašo: "Sveikiniame Jus ir Melbourn Dainos Sambūrį su šv. Kalėdomis ir Naujųjų metų šventėmis. Pusę šimto metų, Sambūrio paaugotų lietuviškos dainos propagavimui Australijoje, gražus mūsų tautos kultūros žiedas. Linkime visiems sėkmės ir laimės". 1999-12-21 Vilnius

Choristai buvo suėję aptarti buvusį Jubiliejinį Koncertą, pasivažiinti atsineštomis vaišėmis. Tą vakarą buo įteiktos Jubiliejinės juostelės kiekvienam choristui. Pasižiūrėjome vaizdajuostę, paruoštą Mykolo Kozlovskio. Malonu buvo pamatyti gražiai atrodantį chorą televizijos ekrane

Penkerių metų mergaitė iš Didžiosios Britanijos tapo oranžinės spalvos, nes ji dideliais kiekiais gėrė "Sunny Delight", vieną populiariausių šalyje gėrimą, kurio metinė apyvarta siekia 242 milijonus dolerių.

Vaiko veidas ir rankos nusidažė oranžine spalva, nes mergaitė per dieną išgėrė 1,5 litro šio gėrimo, kuriame yra 120 mikrogramų betakarotino.

Šiaurės Velso ligoninėje mergytę gydęs Duncanas Cameronas sakė: "Mes ištyrėme jos kraujyje esantį vitamino A, kuris gaunamas iš betakarotino, kiekį ir nustatėme, kad jo yra labai labai daug".

"Sunny Delight" gamintojų "Procter & Gamble" atstovas sakė: "Mergaitės suvartotas "Sunny Delight" viršijo bendrą skysčių kiekį, kurį per dieną galėtų išgerti tokio amžiaus vaikas".

*****

JAV kino žvaigždė Sylvesteris Stallone savo viloje Majamyje elgėsi kaip imperatorius: įsakė namų darbininkams neprašomiems nesirodyti akys ir uždraudė žvelgti jam į veidą. Tai pareiškė buvę jo darbuotojai.

Penki Floridos valstijos gyventojai, prieš ketverius metus trumpai dirbę pas S.Stallone, kreipėsi į teismą, reikalaudami iš jo ir žmonos Jennifer Flavin 1,5 mln. JAV dolerių kompensacijos už patirtas emocines kančias.

Prieš priimant darbuotoją į darbą, buvo skaitoma "Imperatoriaus dešimt įsakymų", kaip žmonės vadino S.Stallone

reikalavimus. Be minėtų nurodymų, tarnai turėdavo nedelsdami pasitraukti, kai tik jis išengdavo į kambarį. Jiems būdavo draudžiama valgyti viloje pagamintą maistą ir čia gerti net vandenį. Jie turėdavo atsinešti savo indus, o ateidami į darbą ir išeidami būdavo apieškomi.

*****

Gedėtojai ir laidotuvių

apeigas atliekantys budistų vienuoliai viename Tailando kaime suakmenėjo, išvydę į laidotuves atėjusį patį velionį.

Klauda įvyko dėl tatuiruotės. Suvicha Saengmanee, kuris vertėsi atsitiktiniais uždarbiais, dingo. Jo motina policijoje iš tatuiruotės atpažino apgedusį lavoną ir atsiėmė jį palaidoti.

Pietiniame Nakonsitamato mieste buvo suruoštos laidotuvės, tačiau jas netikėtai nutraukė sugrįžęs "negyvelis".

"Mano motina pamatė ant mirusiojo kairiosios šlaunies tigro tatuiruotę ir iš karto nusprendė, jog tai aš. Iš tikrųjų manoji tigro tatuiruotė yra ant dešinėsios šlaunies", - sakė 26 metų vyrškis.

Pasak jo, motina labai nudžiugo, o lavoną gražino policijai.

*****

Neatslūgsta Norvegijos gyventojų katastrofos, įvykusios iškart po 2000 metų sutikimo švenčių.

Mokyklos gedi mokinių, šurpčioje katastrofos vietoje minios artimųjų ir juos užjauniančių žmonių per naktį degina žvakes. Žiniasklaida nepailstamai pranešinėja apie šalį sukretusį įvykį.

Policija, tirianti įvykį, patvirtino informaciją, kad žuvusių ir dingusių žmonių skaičius yra mažesnis, nei anksčiau manyta.

Tarp traukinio nuolaužų rasti šešiolikos keleivių palaikai.

Kelių žmonių dar pasigendama. Manoma, kad iš viso žuvusių yra apie 20.

Norvegijos geležinkelių inžinierių sąjunga pareiškė blokuosianti geležinkelio atkarpą, kurioje įvyko skaudi tragedija, jei skubiai nebus imtasi visų saugumo priemonių.

BAŽNYČIA ŠIMTMEČIO BĖGYJE

(Atkelta iš 2-tro psl.)

Konstantinopolis, broliškai vienas kitą apkabino Jeruzalėje, šiam gestui tinkamiausioje vietoje ir drauge perskaitė Jėzaus maldą už vienybę iš Jono Evangelijos 17 skyriaus. Romoje ir Stambule buvo oficialiai atšauktos abipusės 1054 metų ekskomunikos, o Bažnyčia Rytuose ir Romos Bažnyčia iškilmingai deklaravo, kad jos yra seseriškos Bažnyčios.

1978-ieji metai: Popiežiumi išrenkamas kardinolas Karolis Wojtyła, pasirinkęs Jono Pauliaus II vardą. Pirmasis neitalas popiežius nuo 1523 metų. Jo pradėta Naujoji Evangelizacija lydi Bažnyčią į trečiąjį krikščionybės tūkstantmetį. Jono Pauliaus II pontifikato metais paskelbiamas naujas Bažnyčios kanonų Kodeksas ir naujas Katalikų Bažnyčios katekizmas. Pagaliau prieš mėnesį Šventojo Tėvo vadovaujama Bažnyčia žengė per šventųjų durų slenkstį - į didįjį 2000-ųjų šventųjų metų jubiliejų.

M.D.S. valdyba ir dirigentė

Vatikano Radijas

Klausantis PLB atstovo G.Žemkalnio pranešimo Melburne

(Tęsinys iš "T.A." Nr. 3)

Kiti PLB Atstovo užsiėmimai ir paslaugos

PLB Atstovo G.Žemkalnio reprezentacija prasideda nuo Prezidentūros, Ambasados, Seimo iki mokyklų.

Prelegentas pripažino, kad didžiausias malonumas vis dėlto yra lankyti mokyklas, kalbėtis su mokiniais. Pasirodo, kad jie labai ne daug žino apie mus išėivius. Nesupranta jie, kaip čia tas viskas įvyko. Ir kai jiems būna paaiškinta, kad mes tokį patį lytūvius kaip ir jie, tik kitame krašte gyvename, tai jiems paaiškėja.

Prelegentas pasakė, kad visokios paslaugos, kurias jie suteikia arba nukreipia į tam tikras institucijas ar ministerijas.

Būna ir, kad Lietuvoje gyvenantys asmenys nori surasti savo giminių, gyvenančius užsienyje. O PLB Atstovybė neturi jokios registracijos užsienyje gyvenančių lietuvių. Be to nežinoma, ar tas užsienyje gyvenantis nori, kad jį surastų. Jie niekad neduoda adresų. Jeigu yra žinomas giminių adresas, tada iš Atstovybės jam parašo, kad toks ar toks jo paieško.

Pasirodo yra gana daug paslaugų, kurias PLB Atstovybė gali padaryti. Dabar jau visose bendruomenėse pasidarė populiariu gauti ir rodyti video juostas iš Lietuvos. Atstovybė tą irgi gali bendruomenėms parūpinti. Kartais iš savo lėšų, kartais pagal bendruomenės užsakymus. Ir jis paaiškino, kad Vilniuje, Pavarskio gatvėje, yra tokia vieta kaip pas mus ABC parduotuovė. Ten randasi įvairiausi įrašai, kuriuos tiesiog ten galima nusipirkti.

Mokyklas jie aprūpina ir vaizdajuostėmis. Kurios neturi gauna ir magnetofoną. Ir Rusijoje - Sibire pasirodo turi jau video aparatus, per kuriuos susipažįsta jie ir su Lietuva.

Paslauga padaryta ir įstatymo pakoregavimo atveju. Tas išplaukė iš praėjusių metų išvykos į Krasnojarską. Paaiškėjo, kad kai kurie lietuviai negrįžta į Lietuvą, nes jie prarastų pensiją. O paaiškėjo, kad tie kurie dirbo anglių kasyklose Vorkutoje ar Krasnojarsko rajonuose ar dar kitur Sibire ir dirbo ten kraštutinėse, sunkiose sąlygose, jiems pensija prasideda nuo 50-55 metų. Į Lietuvą grįžę jie gali gauti pensiją tik nuo 65 metų. Dėl šių paprasčiausių finansinių priežasčių jie negali į Lietuvą grįžti.

Dabar, nuo sausio 1-mos dienos, Lietuvoje jau pravaistas tokiems asmenims įstatymas, kuris tą reikalą sureguliuo. Atstovybei labai svarbu - sako Prelegentas - ryšiai su bendruomenėmis. Gauti iš jų informacijos ir pageidavimus ką reikalinga daryti.

Apie sekantį klausimą, atrodo, ne vienas tautietis pagalvodavo kaip jis bus išrištas. O pasirodo, PLB Atstovybė jį pagal galimybes išsprendė. Tas yra apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės prieš daugelį metų numatytas išleisti Lietuvos Kovų ir Kančių istorijos 16 ar 18 tomų knygas. Pasirodo ir, kad 150 prenumeratorių buvo užsimokėję iš anksto. Iki šiol išleisti 5 tomai ir šeštas dar neatspausdintas.

Neatsiranda daugiau autorių

ir labai būtų sunku tas knygas toliau leisti. Pasisekė PLB Atstovybei susitarti su Genocido Centru Lietuvoje kurie leidžia ta tematika knygas ir kurias PLB Atstovybė iš jų dabar perka ir siunčia tiems prenumeratoriams iš jų jokio mokesčio daugiau neimant.

Prelegentas ir pranešė, kad praėjusiais metais, per įvairių kraštų lietuvių bendruomenių pirmininkų arba jų atstovų ir kviestinių organizacijų suvažiavimą buvo aptarti visuomenės einamieji reikalai ir problemos. Buvo taip pat pravaistas Lietuvių Chartos minėjimas. Kad Charta turėtų būti lietuviams kaip 10 Dievo įsakymų, nes Lietuvių Charta duoda mums gaires kaip reikia gyventi užsienyje. Minėjimas prasidėjo Vokietijoje, kur Charta buvo pasirašyta. Ji sukėlė daug susidomėjimo.

Prelegentas ir pasakė, kad šiais metais Vilniuje įvyks PLB Seimas ir jis tikisi, kad visi 11 išrinkti atstovai iš Australijos atvažiuos ir atsiveš gerus sumanymus ir idėjas - ką ir kaip reikia veikti, kaip reikia žiūrėti į mūsų ateitį.

Savo pranešime Prelegentas nelietė politikos ir sakė, kad ne todėl jis nelietė, kad nieko nežino, bet todėl, kad nežino visko. Ir pasirodo, kad jis nesuistikio čia Melburne su žmonėmis, kurie žino viską. O vis dėlto jis leido klausytojams klausiti bet kuria tema.

Paskaita buvo didelis susidomėjimas ir iš to sekė gana

"Nuslėptoji Williams atėjimo istorija", Rūta Grinevičiūtė, Vilnius, 1999 m. Tiražas ir kaina nepažymėti.

Tai dokumentinės prozos knyga apie keistą Mažeikių naftos privatizaciją. Pirmoji laida buvo greit išparduota.

Autorė pradeda rašyti apie Pakso vyriausybės atsistatydinimą ir jo priežastis. Finansų ministeris Jonas Lionginas ir ūkio ministras Eugenijus Maldeikis partijos ir kabineto posėdžiuose pasisako prieš "Williams" padiktuotas Mažeikių naftos parėmimo sąlygas, kurios yra nesuderintos su valstybės padėtimi ir interesais. Pakas palaiko juos. Partija ir likę ministrai yra už sutarties pasirašymą. Tokios vyriausybės krizės metu seimo ir konservatorių pirmininkas V.Landsbergis skrenda į Paryžių, kur žada duoti piano koncertą. Čia autorė pridėda, kad V.Landsbergis visad norėjo tapti piano virtuozu. Sužinojęs apie Pakso atsistatydinimą, V.Landsbergis grįžta ir imasi visų priemonių, kad sutartis su Williams būtų pasirašyta.

Toliau leidinyje yra parašyta ilgoka derybų su Williams istorija. Dabar kalėjime sėdintis Butkevičius surado neaiškios kilmės tarpininką Hareth Galil, o šis savo ruožtu prikaltė ministro V.Babilių vesti derybas su Williams be jokio konkurso. To meto min. pirm. Vagnorius pritarė tam sumanymui. Tada prisidėjo ir V.Landsbergis, kurio dėka sutartis ir buvo pasirašyta.

Iš teksto ir pridėtų dokumentų nuotraukų matosi, kad tokia vienašališkai amerikiečių padiktuota sutartis pastato Lietuvą į rimtą pavojų dėl didžiulių finansinių įsipareigojimų, kei tuo tarpu Williams kompanija praktiškai neturi jokių įsipareigojimų. Pagal sutartį,

daug klausimų.

Atsakymai į susirinkusių tautiečių pagrindinius klausimus

Atsakymas į klausimą kokios duodamos sąlygos PLB Atstovui Lietuvoje buvo, kad apmokamos kelionės iš Australijos į Lietuvą ir atgal. Taip pat apmokamos komandiruotės kelionės kur vykstama su pareigomis. Atstovui duodamas nemokamai dviejų kambarių butas. Algos jis negauna nei cento.

Į klausimą ar yra kokios paieškos Vokietijai apie padarytas Lietuvai skriaudas karo metu. Prelegentas atsakė, kad vokiečiai kompensavo Sovietų Sąjungą už skriaudas ir vagystes ir deja mes tada Sovietų Sąjungos kontekste buvome.

Į Vladivostoką dar nenuvažiuo, nes labai toli. Yra ten susiorganizavę 22 lietuviai, bet aplinkui daugiau nėra. Atstovybė palaiko ryšį su jais.

Į paklausimą dėl tremtinių grįžimo į Lietuvą PLB Atstovas pasakė, kad daug tremtinių teiravosi šiais metais ekonominiams sumetimais. Komisijos ekspertai jiems pasako, kad butas bus duotas, bet darbą turės patys susirasti. PLB-nė nesiūlo būtinai kad grįžtų, bet pasako viską kaip ištikrųjų yra.

Klausimas ir buvo ar Rusijos karininkams, gyvenantiems Lietuvoje, pensijas moka Rusijos

valdžia? Paaiškino, kad kai kurie pensiją gauna ir Lietuvoje, jeigu jie užsitarnavę pensiją pagal įstatymą. Tam tikros pensijos, tam tikriems asmenims, yra mokamos.

Buvo ir toks emocinis klausimas apie Grūto skulptūrų parką. Prelegento asmeninė nuomonė, kda toks parkas turėtų būti, nes tai yra dalis mūsų istorijos. Jeigu mes pradėsime naikinti tas skulptūras - jis galvoja - tai ir turėsime pradėti plėšyti puslapius iš mūsų istorijos knygų ir Enciklopedijos. Jis mano, kad galima parodyti juos uždarytus kaip nusikaltėlius. Kaip pavyzdį davė Leniną. Parodyti jį taip kaip visas pasaulis prisimena - Lukiškio Aikštėje pakabintą ant krano skriejantį, vieną koją palikęs ant pedestalo.

Arba Staliną parodyti nugriuvusį tarp dilgėlių, taip kaip jis gulėjo nugriautas. Buvo išreikštų ir labai daug primityvių jausmų. Kaip nors tą klausimą turės išrišti.

Daugiau iškeltų rankų nesimatė salėje, tai tuo dar pasinaudojo H. Statkuvienė perduoti PLB Atstovui voką su 500 dol. turiniu sibiorkui vaikams.

Melbourn Apylinkės Valdybos pirmininkas Andrius Vaitiekūnas padėkojo Prelegentui už tokį įdomų pranešimą, palinkėjo jam ir žmonai Danai smagios kelionės grįžtant į Lietuvą ir toliau tokios sėkmės Lietuvoje.

Ačiū Jam!

Al. B.

NAUJOS KNYGOS

"Williams" turi teisę perleisti Mažeikių naftą, kam ji nori, taigi net ir rusam, nuo kurių mūsų vadai lyg ir gelbėjosi kapituliuodami minėtai amerikiečių kompanijai. TVF ir JAV ambasadorius Keith Smith patarė Pakso vyriausybei nutraukti derybas su "Williams" ir paskelbti viešą Mažeikių naftos privatizacijos konkursą, bet V.Landsbergis nepaklausė. Autorė nespėlioja, dėl kokių priežasčių V.Landsbergis tiesiog vertė kabinetą ir partiją pasirašyti tą pavojingą sutartį, kuri galėtų reikšti valstybės išdavimą. Skaitytąjį stebina, kodėl vyriausybė, Seimas ir Prezidentas nekontroliavo tų keistų derybų ir jų laikui nenutraukė? Tam buvo 2 metai laiko. Apsileidimas? Neišmanymas? O gal dar kas nors? Landsbergis ir kiti konservatorių

vadai aiškino, kad ta sutartis tikrai padės Lietuvai įstoti į E.Uniją ir NATO, bet tie aiškinimai nėra pagrįsti faktais. Tai tik jų iliuzijos.

"Williams" reikalaujant, vyriausybė vienašališkai nutraukė sutartį su dirbusia prie Butingės įrengimo "Preussag Wasser & Rohrtechnik GmbH" vokiečių firma. Taip buvo pagadinti santykiai su Vokietija, ir valdžiai teks sumokėti apie 20 milijonų dolerių už sutarties laužymą.

Knygoje minimas paslaptingas JAV lietuvis turtuolis Juozas Kazickas, kuris kartu su Williams šefu J.Baumgarneriu atskrido dalyvauti sutarties pasirašyme. Sakoma, kad jo šeima turinti nupirkus nemažai Williams akcijų, ir dėl to ta sutartis Kazickui buvo naudinga.

Leidinyje iškelia visiškai nenormalią didžiausios Lietuvos industrijos privatizaciją.

Dr. J. Kunca

Nuo migrenos - nauji vaistai

JAV jau patvirtinti naujo tipo vaistai nuo migrenos: metų skonio tabletė, padėta ant liežuvio, ištirpsta per kelias sekundes.

Nuo migrenos, stiprių galvos skausmų, kartais trunkančių net 24 valandas, kenčia apie 20 milijonų amerikiečių. Šiuos skausmus dažnai lydi jautrumas šviesai ir garsui.

Nuo migrenos yra daugybė medikamentų, tarp jų - ne tik geriami, bet ir leidžiami ar purškiami į nosį. "Merck & Co." kompanijos atstovai vienu svarbiausių tirpstančios tabletės pranašumų laiko patogų jos vartojimą. Jie tvirtina, kad kai kuriems žmonėms tablečių rijimas sukelia šleikštulį.

Pacientai nerija kompanijoje "Merck & Co." pagaminto naujo vaisto kaip kitų piliulių. Pagal naujas

technologijas pagamintos tabletės ištirpsta vos susilietusios su liežuvio - jų nereikia net užgerti.

JAV vaistų ir maisto administracija (FDA) aprobavo naujuosius vaistus, kurių cheminis pavadinimas - rizatriptanas. Tyrimai parodė, kad jie 66 procentus pacientų išvadavo nuo galvos skausmų per dvi valandas.

Medikamentai skiriami suaugusiems žmonėms. Viena tabletė kainuoja apie 56 litus.

Tyrimų metu paaiškėjo, kad dauguma šalutinių naujojo vaisto sukeltųjų reiškinų buvo lengvi tai silpnumas ir galvos svaigulys. Tirpių tablečių negalės vartoti sergantys širdies ligomis ir nekontroliuojantys aukšto kraujospūdžio.

AP inf.

Patartina valgyti kasdien

Jie gali sunaikinti vėžio ląsteles, grybelį, virusus ir bakterijas, stiprina imuninę sistemą, užkerta kelią širdies infarktui ir neleidžia sukalkėti arterijoms.

Tai - ne vaistai, kurie gaminami naujausia technine įranga aprūpintose laboratorijose.

Tai - vaisiai ir daržovės, kuriuos mokslininkai pataria valgyti kiekvieną dieną.

Ypač sveika valgyti brokolių ir raudonųjų pipirų salotas. Brokolių biologinės medžiagos pagreitina fermentų susidarymą, nugali vėžio ląsteles. Raudonieji pipirai pagerina kraujo apytaką ir stiprina imuninę sistemą.

Tai - tik vienas pavyzdys iš daugelio. Pažvelkime, kuo naudingi vaisiai, kurių dabar daug visose parduotuvėse.

Ananasai stiprina kaulus

Ananasuose yra daug kalio, magnio, fosforo, geležies, vario, mangano, cinko, jodo, vitamino C, karotino, virškinimo fermento bromelino. Tačiau visų šių gydomųjų medžiagų turi tik švieži ananasai.

Jei žmogus kenčia nuo chorniško vidurių užkietėjimo, prieš valgį patartina suvalgyti gricžinėlių ananaso. Vaisius mažina temperatūrą, kovoja su bakterijomis ir virusais, gerina apetitą. Ananasų sultys apetitui gerinti ypač tinka sergantiems vėžiu.

Ananasų patariama valgyti uždegimų, trombozių, kaulų lūžių ir kaulų atrofijos atvejais. Pacientai, kenčiantys dėl nepakankamo skrandžio rūgštingumo, kasdien turi išgerti 200 g ananasų sulčių. Nėščioms moterims draudžiama valgyti ananasų ir gerti jų sulčių.

Abrikosai plonina kojas

Abrikosuose yra daug mineralinių medžiagų ir mikroelementų, ypač kalio ir geležies, folinės ir pantoteno rūgščių, daug betakarotino ir likopino.

Visos šios medžiagos gerai veikia odą ir gleivinę, apsaugo plaučius, kasą ir žarnyną nuo vėžio. Apsauginių medžiagų išlieka ir džiovintuose abrikosuose.

Abrikosus galima valgyti norint pašalinti audiniuose susikaupusį vandens perteklių - taip galima suploninti kojas ir apskritai numesti svorio.

Abrikosai pagerina širdies veiklą ir kraujo apytaką, palengvina kosulį, gydo bronchitą, gelbėja menstruacijų sutrikimų atvejais. Tai puikus folinės rūgšties šaltinis nėščioms moterims.

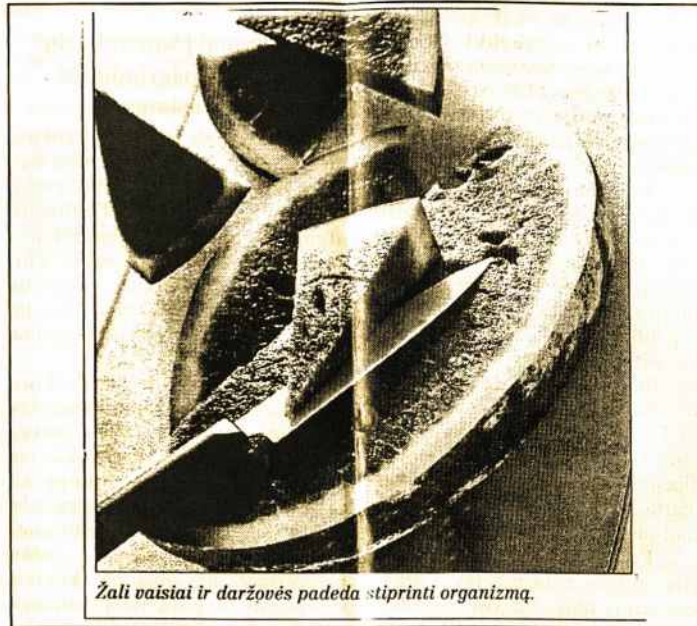
Bananai gerina nuotaiką

Banauose yra 10 įvairių vitaminų. Ypač daug vitamino B6, 18 mineralinių medžiagų ir mikroelementų. Nemažai kalio, magnio, cinko, kalcio. Yra pantoteno, folinės rūgšties, vynuogių cukraus, serotonino, vadinamo laimės hormonu ir raminamai veikiančio triptofano.

Bananas turėtų valgyti tie žmonės, kurie nori pakelti nuotaiką, neutralizuoti stresą, saugoti širdį, skrandžio gleivinę sergant gastritu ar opa. Bananai normalizuoja cholesterolio kiekį, neleidžia sukalkėti kraujagyslių sienelėms.

Moterys mažiau patiria dvasinių kančių kritinėmis dienomis prieš menstruacijas, jei kasdien

VAISIAI IR DARŽOVĖS

Žali vaisiai ir daržovės padeda stiprinti organizmą.

suvalgo tris bananus.

Obuoliai valgomi peršalus

Kriaušėse yra karotino, vitamino C, keturių B grupės vitaminų, taip pat daug kalio, magnio, kalcio, fosforo, cinko, vario, jodo, medžiagų, kurios veikia panašiai kaip hormonai.

Kriaušės mažina kraujospūdį. Šių vaisių rauginės medžiagos padeda turintiems virškinimo problemų.

Kriaušės mažina skrandžio ir žarnų uždegimus, stiprina inkstus. Tai - gera priemonė nuo podagros, reumato, artrito.

Peršalus reikia valgyti kriaušių, nes jos valo gleivinę.

Taip pat tinka ir obuoliai, nes juose esantis pektinas stiprina organizmą. Obuoliai tinka ir esant lėtiniam apsinuodijimui.

Braškės padeda sportuoti

Braškės turi daugiau vitamino C negu citrinos. Be to, jose yra daugiau nei 300 įvairių medžiagų: rūgščių, eterinių aliejų, pektino, dažomųjų, rauginių medžiagų, kalio, kalcio, fosforo, geležies, natrio.

Braškės pagerina apetitą, virškinimą, valo organizmą nuo šlakų, švarina gleivinę, stabdo viduriavimą ir mažina temperatūrą.

Vitaminas B, kurio gausu braškėse, padeda susikaupti, suteikia akims ir plaukams spindesio, odą daro lygesnę.

Braškėse esantis fosforas stabdo uždegimą, stiprina kaulus, dantis, magnis apsaugo nuo mėšlungio, todėl jas patartina valgyti intensyviai sportuojantiems žmonėms. Anemija sergantiems žmonėms braškės būtinos dėl geležies.

Reikia valgyti ką tik nuskintas braškes - tuomet jos naudingiausios organizmui.

Vyšnios - kaip aspirinas

Organizmui naudingiausias tos vyšnios, kurių spalva tamsiausia. Jose yra daug kalio, kalcio, geležies, magnio, fosforo, vitamino C, karotino, vitaminų B1, B2, B3.

Vyšnios labai naudingos vaikams, kai formuojasi kaulai, auga dantys.

Šios uogos stiprina kraują, mažina šlapimo rūgšties kiekį, pagerina virškinimą, širdies,

kraujotakos, inkstų, ir kepenų darbą.

Tamsios vyšnios veikia taip pat kaip ir aspirinas: stabdo sąnarių uždegimą, mažina artrito skausmus.

Kiviai stiprina imunitetą

Kiviuose yra tris kartus daugiau vitamino C nei citrusiniuose vaisiuose, fermento, padedančio skaidyti gyvulinius baltymus, rauginių medžiagų. Tačiau šiuos vaisius reikia valgyti atsargiai, nes jie gali sukelti alergiją.

Tradicinė kinų medicina pataria juos valgyti sergant krūties ir skrandžio vėžiu.

Kiviai stiprina imuninę sistemą, jų rauginės medžiagos gali sunaikinti virusus.

Prieš kepatant mėsą, ją galima įtrinti kiviais - kepsnys bus minkštesnis. Tačiau jokių būdų šių vaisių negalima valgyti kartu su pieno produktais.

Mango žadina aistras

Mango yra daug betakarotino, vitaminų B ir E bei geležies. Šie vaisiai užkarta kelią vėžiui, inkstų bei storosios žarnos uždegimams.

Mano turi įtakos veido odai ir plaukams, stiprina akis, neleidžia joms ašaroti, todėl valgykite jų daugiau, jei dirbate kompiuteriu.

Mango didina lytinį potraukį, stiprina imuninę sistemą.

Persikai gelbėja nuo vėžio

Persikuose ir nektarinuose yra gana daug vitaminų A, B, C, kalcio, kalio, magnio, natrio, geležies, cinko, betakarotino.

Persikai pelnė Veneros vaisiaus vardą. Pavargusius vyrus jie padaro žvalius ir apdovanoja geismu.

Stiprina imuninę sistemą (ypač peršalus), valo kraują, švelnina stresus, turi įtakos medžiagų apykaitai, užkerta kelią vėžio ligoms.

Persikai padaro odą lygią, plaukus blizgančius, o akims suteikia skvarbų žvilgsnį.

Slyvos valgomos nuolat

Slyvose yra šiek tiek baltymų ir riebalų. Be karotino, vitaminų B1 ir B2, jose yra nemažai geležies, vario, cinko, kalio, natrio, fosforo, kacio.

Džiovintose slyvose koncentruojasi daug fruktozės ir pektino.

Slyvos - pagrindinis vaisius, kurį JAV mokslininkai rekomenduoja valgyti nuolat.

Jos padeda išvengti vėžio, yra gera priemonė nuo vidurių užkietėjimo, hemorojaus. Ir šviežios, ir džiovintos slyvos gerina virškinimą, šalina iš žarnyno nuodingąsias medžiagas, mažina temperatūrą. Slyvas patartina valgyti ligoniams, kenčiantiems nuo kraujo apytakos, kepenų ir inkstų ligų, reumato.

Apelsinai žadina apetitą

Apelsinuose yra vitaminų B. C, kalio, magnio, kalcio, fosforo, betakarotino, medžiagų, apsaugančių ląsteles (jų yra po žieve, baltame minkštyme), seleno.

Apelsinai mažina kraujospūdį, cholesterolio kiekį, stiprina imuninę sistemą, saugo ląsteles nuo laisvųjų radikalų.

Taip jie užkerta kelią vėžiui, širdies infarktui, žadina apetitą (prieš pusryčius reikia išgerti stiklinę sulčių!), pagerina nuotaiką. Apelsinai padeda geriau aprūpinti organizmą deguonimi.

Agrastai tinka moterims

Agrastai vis dar laikomi medicinos paslaptimi, nes daug jų gydomųjų savybių dar neatskleista.

Agrastuose yra vitamino C (150 gramų agrastų yra vitamino C dienos norma), vitamino B, kalio, kalcio, mangnio, pektino, fruktozės. Jie stiprina plaukus, nagus, dantis, kaulus. Agrastus patartina valgyti esant kraujagyslių spazmams, nes jie stiprina kraujagyslių sienelės. Gerina virškinimą, gelbėja užkietėjus viduriams, mažina cholesterolio kiekį.

Agrastus ypač patariama valgyti toms moterims, kurios kenčia nuo skausmų apatinėje pilvo dalyje ir menstruacijų sutrikimų. Ką tik nuskintos uogos šalina iš organizmo šlakus.

Visų minėtų apsauginių ir gydomųjų medžiagų yra tik gerai prinokusių agrastuose.

Alyvuogės gydo širdį

Žaliosiose alyvuogėse yra 13 procentų riebalų, vitaminų A, B1, B2, B6, E, pantoteno ir folinės rūgščių, daug mineralų (kalio, magnio, sieros, geležies).

Alyvuogių aliejus turtingas nesočiųjų riebiųjų rūgščių, kurios neleidžia kraujagyslėms kalkėti, ištikti širdies infarktui (yra net speciali Viduržemio jūros regiono dieta, kurios uogos pagrindinių dalių - alyvuogių aliejus).

Alyvuogės (ypač jų aliejus) mažina cholesterolio kiekį, saugo nuo vėžio, gerina virškinimą. Alyvuogės - pirmoji pagalba pajutus tulžies dieglius (kas valandą 2-3 valgomieji šaukštai alyvuogių aliejaus). Aliejus su vynu (santykiu 1:1) gydo nudegimus. "Lr."

PRANEŠIMAS

Melburno Pensininkų Sąjungos nariams.

Sekantis susirinkimas įvyks vasario mėn. 8 dieną, 11 val. Lietuvių Namuose.

Numatoma ekskursija į Canberą ir apylinkes su nakvynė. Užsirašantieji turės įmokėti mažą depozitą.

Valdyba baigia savo kadenciją ir bus vieši naujos Valdybos rinkimai. A.S.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Lietuviškos pamaldos kiekvieną sekmadienį 11 val. ryto Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje. Šv. Mišias ir toliau atnašauja KUN. JUOZAS PETRAUSKAS.

Visais kitais religiniais patarnavimais, kaip vestuvės, laidotuvės ir t.t., kreiptis į KUN. STASĮ GAIDELĮ, tel. 9853 8641 arba 9853 8329.

Abiems virš minėtiems kunigams širdingiausiai dėkojame.

Dabartinę Parapijos Tarybą sudaro: Henrikas Antanaitis - pirmininkas, Zigmas Augaitis,

Valentinas Čižauskas, Antanas Jankevičius ir Juozas Keblys.

Kunigo ir parapijos išlaikymui aukojo:

100 dol. A.Jankevičius; po 60 dol. A.Barila, M.Varanius; po 20 dol. V.Vaitiekūnienė, Pr. Augustinavičienė.

Visi aukotojai prisiuntė ir "Tėviškės Aidų" prenumeratas. Parapijiečiai maloniai prašomi neužmiršti savo kunigų ir parapijos reikalų asmeniškoms aukomis ir bažnytinių (Mišių) rinkliavų metu.

Meldžiame Aukščiausiajį, kad prelado Prano Daukno sveikata vis stiprėtų.

Parapijos Taryba

Maloniai sveikiname mūsų aktyvų narį ir Geelongo Židinio vadovą ps. LIUDĄ BUNGARDĄ su žmona SALOMEJA, švenčiant 50-ties metų auksinį vedybų jubiliejų. Linkime Jums dar daug laimingų gražių metų kartu. Valio! Budėkime!

Melbourno Skautininkų Ramovė

Sveikiname mūsų aktyvų narį ps. ALGĮ ŠIMKŲ, buvusį Džiugo Tunto Tuntininku, su šauniu 65 metų jubiliejum. Mes linkime džiaugsmo ir sveikatos, kad širdis būtų visada kupina skautiškos jaunystės. Budėkime!

Melbourno Skautininkų Ramovė

PRANEŠIMAS

Melbourno Skautininkų Ramovė kviečia visus Melbourno ir Geelongo skautininkus su antrą pusę arba su šeima, dalyvauti SKAUTININKŲ GEGUŽINĖJE. Gegužinė įvyks sekmadienį, vasario 6-tą dieną, pušiaukeylyje tarp Geelongo ir Melbourno miestų, You Yangs kalnų parke (važiuoti Geelongo Road ir nusukti į parką). Visi prašomi susitikti pirmą valandą po pietų, prieš įstaigos įvažiavimui į parką. Įvažiavimo mokestis 3 dol. už mašiną. Lauksime atvykstančių ir galėsime kartu įvažiuoti į parką.

Dalyvaujantys prašomi atsivežti savo maistą, gėrimus, kėdes, nuo saulės apsaugą ir aiškų, skautiškus dainorėlius ir žalius skautininkų šlipsus. Geelongo skautininkai ruošia programą. Bus loterija rinkti pajamų paremti Džiugo ir Šatrijos tuntų veiklius skautus, kurie dalyvaus X Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Stovykloje 2001 metų sausio mėn. Dookie Agricultural College, Viktorijoje. (Vėliau bus paskelbtas konkursas išrinkti skautus, kuriems bus teikiama finansinė parama).

Taip pat kviečiami atvykti ir ne skautai, kurie norėtų praleisti pusdienį skautininkų tarpe, gražioje eukaliptų gamtoje, šviežiame ore, ir norėtų pasivaikščioti ir padainuoti lietuviškų dainų.

Skautininkai prašomi pranešti, jeigu dalyvausite, Šatrijos tuntininkui s.Ytui Mačiuliui tel. 5278 2906, arba Ramovės pirmininkei s.Birutei Prašmutaitei tel. 9579 3946.

Melbourno Skautininkų Ramovė

NORI SUSIPAŽINTI

Esu 40 metų, 167 cm. ūgio, išsiuokusi lietuvė. Šiuo metu viešiu Australijoje. Mielai susipažinau su vienišu vyriškiu. Mano pomėgiai įvairūs: nuo maisto gaminimo iki poilsio gamtoje, kelionių.

Skambinti vakarais telefonu (03) 5278-2906 (Geelong).

Jūratė Lekečinskienė

Svarbus Pranešimas

Vilniaus Banko Kauno Skyriaus Informacinio Skyriaus atstovė, 13.1.00 per telefoninį pasikalbėjimą pareiškė, kad Vilniaus Bankas priima - keičia į litus asmeniškų čekius.

Už patarnavimą atskaito 1 proc. nuo sumos. Čekio suma neribota.

Australiškas \$1 = maždaug 2 lt. 50 c.

Vilniaus Banko Kauno skyriaus adresas yra: Laisvės Al. 82/ Maironio g. 17, Kaunas, 3000. telefonas: 307070, faksas: 307007.

Vilniaus Banko adresas: Gedimino pr. 12, LT Vilnius 2600. telefonas: 682 800, faksas: 626 557.

Norintieji padėti giminėms ar pažįstamiems, patekusiems į sunkią ekonominę būklę, šiuo metu turi progą pasinaudoti palyginamai gana pigiu patarnavimu.

Čekius siūsti adresatui, bet ne bankui. Pervedimo laikas yra maždaug 3 savaitės.

Astovė pageidavo šita pranešimą paviešinti vietinėje žiniasklaidoje.

Dr. A. Viliūnas

Kinijoje kelis dešimtmečius katalikų Bažnyčia yra suskaldyta: veikia dvi Bažnyčios - viena, paklusni komunistų įsakymui nutraukti ryšius su Šv. Sostu ir veikianti valdžios priežiūroje, ir kita - likusi ištikima Popiežiui ir dėl to, valdžios laikoma nelegalia bendruomene. Anksčiau ši, pogrindyje veikianti Bažnyčia, buvo labai žiauriai persekiojama. Šiandien represijos gerokai sušvelnėjo, nors persekiojimai nepasibaigė.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ATSTOVYBĖ LIETUVOJE

Gerbiamieji,

Šiandien gavau faksu Australijos Lietuvių Bendruomenės Sydnejaus apylinkės pirmininko A.V.Kramiliaus laišką, kurio nuorašai yra išsiųsti ir Jums.

Apgailestauju, kad savo laiške Sydnejaus apylinkės valdyba necituotų mano viso pranešimo, padaryto per SBS radiją 1999 metų gruodžio 7 dieną. Laiško autoriai emociškai interpretuoja mano pasisakymą ir tuo pačiu prasilenkia su teisybe. Nematau reikalo papunkčiui paneigti visą surašytą demagogiją. Skaudu, taip pat, kad išvardinus Seimo pirmininką V.Landsbergį, PLB atstovą Lietuvoje G.Žemkalnį, J.E. Prezidentą ir Vyriausybę, rašoma: "Jie visi tikrai liaupsina komunizmo vadovus tautos paminklų atgaivintojus "Lenino žemės" kūrėjus Lietuvoje".

Sydnejaus lietuvių bendruomenės laiško pabaigoje sakiny: "Tikimes, kad čia išreiškėme ne tik valdybos bet Sydnejaus Lietuvių bendruomenės daugumos, o kartu visos Australijos ir Pasaulio Lietuvių nuomonę" yra pagrįstas, aš irgi tikiuosi, tikrai Sydnejaus valdybos įsitikinimu.

Gabrielius Žemkalnis
PLB atstovas Lietuvoje

Nuorašai:

L.R. Prezidentui J.E. Valdui Adamkui

L.R. Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui

L.R. Ministrui pirmininkui Andriui Kubiliui

PLB Valdybos pirmininkui Vytautui Kamantui

Lietuvos žiniasklaidai: "Lietuvos rytui", "Respublikai", "Lietuvos aidui", "Kauno diena"

Australijos lietuvių spaudai: "Mūsų pastogei", "Tėviškės aidams"

Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininkei p.J.Vabolienei

ŠOKIAI

Vladas VIJEKIS

Teko dalyvauti tautinių šokių koncerte. Žiūriu, šokėjai gerai išsimiklinę, nei karto nesudūrė kaktomis, nei nerėkė, užlipus ant kojos. Reiškia, buvo viską gerai išmokę. Ta proga prisiminiau didingą šokių šventę. Buvo atvykęs net Lietuvos kultūros ministeris. Tada supratau, kodėl Amerika nekultūringa. Neturi kultūros ministerio. Taigi tas kultūros ministeris pareiškė: "Pas mus šokių šventės vyksta logiškai, o pas jus gyvenimiškai". Nesupratau, ką tai reiškia, o tiems, kurie kreipėsi į mane mano nuomonės, sakiau: "reikia būti kultūringu, kad suprastum". Bet ir pats nesupratau, nors lačiau galvą iš visų pusių. Pagaliau apklausinėjęs visus pažįstamus ir negavęs atsakymo, kreipiausi į savo draugą Florijoną.

- Florijonai, kaip supratai ministerio kultūrintas mintis?

- Nesistebiu, kad nesupratai. Tu - labai lėto galvojimo. Gal kitos šokių šventės sulaukęs, suprasi. Bet galiu dabar paaiškinti. Pradėkime nuo logikos. Visai nelogiška vakaruškoje kalbinti šokti merginą, kuri draugauja su sunkaus svorio boksiniu. Jeigu brangini savo sveikatą, turi susilaikyti nuo tokio žygio. Tai logiška. Šokti negali automobiliyje, nes gali labai susiūbuoti ir patraukti policijos dėmesį. Tai logiška. Negalima šokių šventės rengti laidotuvėse. Nebet šoktų "Blezingėlė". Tame šokyje merginos mosuoja nosinaitėmis lyg atsiveikindamos. Tai logiška. Labai nelogiška šokti gatvėje, jeigu ji neasfaltuota. Taip pat nepatartina šokti ant stogo, nebent jis plokščias. Tai labai logiška. Kultūros ministeris

taip pat pastebėjo, kad šokėjai trepsi pagal muzikos taktą ir nesiveržia į priešingą pusę. Tai logiška. Išgėrimas taip pat turi būti normuotas. Viena kita čierkelė padeda išlaikyti entuziazmą, bet perdauginimas labai supina kojas ir šokėjams sunku peršokinėti per girtus šokėjus, gulinčius ant grindų. Tai logiška. Logikos dėsniai reikalauja, kad šokėjai būtų apsirengę tautiniais drabužiais. Nuogos šokėjos patrauktų daug žiūrovų, bet nebūtų išlaikytas tautinis charakteris. Tai tiek suglaustai dėl logikos.

- O kaip apie, tai, kad ministerio pareiškimu Amerikoje šokama gyvenimiškai.

- Čia šiek tiek sunkiau. Jis todėl ir ministeris, kad gali pasakyti taip, kad mums reikia sukti mūsų nekultūringas galvas, kol surasime atsakymą. Pradėkime spėlioti. Gal gyvenimiška, kad mes gyvename, nors taip stengėsi komunistai mus sunaikinti. Ir net užmiršę visas nuoskaudas, kurias padarė buvusio generalinio sekretoriaus vadovaujama partija, šokame. O kaip reikia šokti gyvenimiškai? Čia žinoma ministeriškas klausimas. Tad tik spėliosisiu. Gal nelipk ant kojos, kuri šoka šalia tavęs. Šok pagal muziką. Nedainuok kitos dainos, kuri tau patinka. Labai sumaišysi šokius ir bus labai negyvenimiška. Pasibaigus šokiui, bėk kartu su šokėjais. Bet labai negyvenimiška, jeigu liksi vienas ir skeryčiosies be muzikos. Apmokėk visas savo keliones ir dar pridėk, kad ministeris galėtų atvažiuoti. Tai jo gyvenimas. Ir tai yra labai gyvenimiška. Gyvenimiškumas dar pasireiškia labai daugelyje vietų, bet aš neturiu vilties, kad tu suprastum. O kas liečia klausimą, ką veikia kultūros ministeris, tai aš manau,

(Nukelta į 8-tą psl.)

Kokiu būdu nedidelė valstybė Butanas (Bhutan) nori pirmu filmu išeiti į pasaulį? Ar jų žemėje gyvenančiais laukiniais gyvuliais, įvairiomis daržovėmis, vaisiais, žemės ūkiu, žvejyba upėse, tankiu miškų grožiu, neišnaudotais žemės turtais, idealiu šeimos gyvenimu? Reikėtų tikėtis įdomaus filmo.

Kitose valstybėse "The Cup" laimėjo keletą pripažinimų. Bus įdomu pamatyti, pasikalbėti su to filmo sumanytoju, vadovu, režisieriumi.

Butanas yra karalystė rytinėje Himalajų kalnų dalyje. 1990 metais turėjo 1,566,000 gyventojų. Oficiali dzogkhaka kalba. Valstybėje budistų 75 proc, indų - 25 proc. Vakarinėje Himalajų dalyje siekia Indiją, šiaurinėje - Kiniją. Pinigas ngultrum. Nuo XVI a. praktikoja Tibeto religiją. Monarchija nuo 1907 m. Nepriklausoma valstybė 1949 m. Užsienio politikai vadovauja Indija. Šiek tiek daugiau teisių gavo 1969 m. Plotas 47,000 kv.km. Sostinė Thimbur (Timburas) apie 20,000 gyventojų.

Filmas rieda ekrane

Aukšti kalnai. Žalioja medžiai, krūmai. Į aukštumas kylantieji keliai. Atžingsniuoją du vyrai ir berniukas. Rūmai puošnūs, dekoratyvūs, šviesiomis kolonomis, plačiais langais, standriomis durimis. Nusiavę šlepetes, baimingai žingsniuoją. Lenkiasi kilmingoje kedėje sėdinčiam vyriškiui nuskusta galva, apsvyniojusiam bordo spalvos skraistėmis. Jie klaupiasi, gula ant grindų veidu į žemę, nedrąsiai įteikia dovanas. Atsakinėja užklausus. Jie pabėgę iš Tibeto budistai, atvykę į vienuolyną geriau išmokti budizmą. Duoda iš Tibeto atneštų ryžių, Kinija atgaben. Nieko daugiau neatneša, tik ryžių. Daugiau naujienų nežino. Girdėję, iš Tibeto atbėgusios dvi jaunos, sveikos moterys.

Priimami į vietinę mokyklą. Budistų vyresnysis griežtas. Gauna visiems vienodus bordo spalvos apsidangstymus, lyg paklodes (indės panašius aprėdus vadina sari). Tykios, ramiai skambančios maldos savotiškai nuteikia. Vienuolių balsai skamba lyg stumiami iš pilvo dugno, keliais tonais liejasi erdvėje, pritariant savotiškais garsais išduodančiais instrumentais. Nunertomis kojomis, susikaupe, ramūs. Ne visi, du jaunesnieji bando pasikeisti laiškais. Kas gali būti svarbiau už paslaptį aiškinčias maldas?

Pertrauka.

Vienuoliai išbėga poilsui į švarų, dažnai šluojamą kiemą, tuojau pradeda žaisti kojini (futbolą). Uniformuoti vienuoliai bėginėja kiek tik drūti, stengiasi iš kito atimti, spirti... metalinę Coca Cola

ŠOKIAI

(Atkelta iš 7-to psl.)

kad jis rūpinasi rūgusiu pienu. Mat ant rūgštaus pieno butelio parašyta: "cultured butter milk".

- Florijonai, tu man nieko nepaaiškina.

- Aš nesu kultūros ministeris, kad tau aiškiai paaiškintčiau. O pagalvojus, gal aš tikčiau į tą vietą. Moku taip pasakyti, kad niekas nesupranta.

Greit atsisveikinau. Sunku kalbėti su tokiu, kuris taikosi į kultūros ministerius. Dirva

FILMŲ PASAULYJE

Algirdas GUSTAITIS

Geriausias Butano filmas "The Cup" (Taurė)

skardinukę, ta dunda, atsimušdama nuzirzėna kitur. Kodėl nevertoja sviedinio kaip reikiant? O todėl, kad neturi. Į sviedinį panašiasias yra matomas, paspyrus barškantis daiktelis.

Gerokai pabėginėjus - švilpukas, visi bėga valgiui. Malda, išklausomi patarimai (pamokslai). Tylios maldos iš skraistėmis apsigabusius.

Laisvalaikiu skrieja nepaprasta naujiena: Šiandien, kažin kur Europoje, žaidžiamos labai svarbios kojinio (futbolo) rungtynės. Išsiaiškina, kad rungsis Prancūzija prieš Braziliją. Dar svarbiau, kad kovos dėl pasaulinės taurės!

Storas, pilvotas indas pažada atgabenti tolimą televiziją perduodančią "lėkštę", ją užkelia ant aukšto namo stogo. Įsigijusieji stebėjimui bilietus, laukia beveik stebuklo: kojinio (futbolo) rungtynių! Tokios garsios komandos, tiek žiūrovų, ir čia matyti mažučiam televizijos langelyje. Keletą triukšmavusių, už pakarpos nutvėrę, induso patikėtiniai, išmeta lauk. Lieka rinktinė publika. Neiškentę ateina ir du vyriausieji budistai. Rungtynės baigiamos.

Filme yra kitokių nutikimų. Pamaldus vyriškis atliekamam laiku suka apskritą daiktėlį su svimbiančiu "vilkeliu". Tai jų malda. Juo daugiau sukli vilkelį, tuo daugiau maldų. Filme girdime ir kitokias maldas. Naujovės, kad ir keistos, keičia senovę.

Rodoma, kaip padaryti duoną iš tešlą, kepti duoną. Visi nori duonos. Socijai pavalgūs, norisi pavartyti gražiai, spalvotai spausdintus europiečių žurnalus, gėrėtis nuotraukomis. Nori pamatyti užsienietišką žurnalą - mokėk pinigą.

Jų budistų vienuolynė tikrai vyrai. Moterų filme nematyti.

Filmas įdomus keistu scenarijum, nerežisuota vaidyba. Jautėsi nuoširdumas, malonu žiūrėti.

*****

Kalbuosi su "The Cup" (Taurė) filmo sumanytoju režisieriu Lama

Ateina bordo spalvos juostomis apsisupęs Lama. Veidas, judesiai ramūs, nekertojami, vienodi. Pavadintas šventuoju, tuojau užprotestavo, jis nėra Dalai Lama, kuris laikomas šventuoju. Jis tikrai Lama. Jo tikra pavardė Khyentse Norbu. Amerikiečių filmų studija Fine Line Features, garsinimo lapelyje, atspausdino Holy Lama.

Ramiai apsižvalgo, rankas laiko ant stalo. Veidas malonus, akys ramiai žvelgiančios. Nesijaučia išdidumo. Jo gyvenimas glaudžiai susijęs su budizmu. Nuo jaunystės mokėsi budizmo. Jis budizmą nelaiko religija, bet tradicija, filosofija, galvojimo mokslu, etika. "Lietuvių enciklopedija Bostone, 1954 m. III t., psl. 312, taip spausdino: "Budizmas pirmoji universali religija, atsiradusi Indijoje VI-V a. pr. Kr., didžiojoje epochoje, kai konfucizizmas atsirado Kinijoje, pitagorizmas Graikijoje, ir

gal Zaratustros mokslas - Irane. B. paskelbė Gotama, veikęs Gango slėnio srityse ir vėliau gavęs "apšviestojo" ar "Budos" vardą".

Keičia temą.

Butane populiarus kojinis (futbolas). Indijoje populiarus kriketas, jį žaidžiant reikia įrankių, skirtingos aprangos, šalmo ir kitko. Kojiniui (futbolui) nereikia nieko, tik stiprių kojų, vikraus bėgiojimo. Mes filme matėme. Butane brangūs daiktai nepraktiški.

Butane filmuoti ne taip lengva, kaip gyvenant Los Angeles, Londono, kituose didmiesčiuose, kur galima lengvai nueiti ir nusipirkti filmavimo aparatą, filmą. Artimiausia tokių dalykų nusipirkimui vieta yra Australija.

Nutarus filmuoti, prieš tai reikėjo parengti rankraštį, kurį norėtų finansuoti kito krašto žmonės. Daugelis klausinėjo, ar esu parinkęs artistas, o aš dar nebuvau baigęs rankraščio. Nebuvo pasirinkimo, artistais turėjo būti sutiktieji, neturintieji jokio vaidybinio supratimo, neturėjau pinigų jiems atlyginimui. Pradėjus filmuoti, buvau nervingas, negalėjau daryti klaidų, nes nebuvo pinigų kartojimui. Mūsų filmavimo aparatas buvo senas, braškantis. Žmonės buvo matę moderinių filmavimui kamerų, nedidelių, gražių, negندانčių, veikiančių be lemų, be nuotolio matavimų, šviesos nustatymo pagrindiniam objektui. Pasakoja, kaip svetimieji pradėjo, užbaigė filmavimą.

- Kas jus užsienyje rėmė?

Kartais aš pagalvoju, kokiu būdu gavau pinigų, užbaigiau filmą. Mokantis budizmo, reikia žinoti apie stiprumą ir silpnumą. Yra aštuoni spąstai, tykantys norinčio pažinti budizmą. Jų neminėsiu, nevardinsiu kaip nepakliūti į spąstus, kaip jų išvengti. Apie tokius spąstus pasakoti nuobodu, bet paminėsiu vieną ar du: jei jūs norite būti įvertintas, žinokite, gal per mažai praktikavotės. Buda taip pat sako, kad jūs laukia spąstai, bet jūs lipsite per juos, tarsi būtų šposai. Jeigu nežinojote, kad bus spąstai, o vistiek einate, jums gali atrodyti juokinga.

Jūs turėsite žinoti, kad laukia spąstai. Jeigu vis tiek nekreipsite dėmesio, tai jūsų egoizmas, jūsų asmeniškumas, išdidumas taps dideliu. Priklausys, ar suprasite kas vyksta. Jei pirmas kartas, ateityje galėsite pasitaisyti, arba liksite sužalotas ir toks eisite per gyvenimą.

- Rašote naują rankraštį filmui?

Galvoju apie naują rankraštį, jis mano galvoje, taip pat apie mano mielą Butaną. Butane mes gaminame daug ryžių popieriaus, tai tradicinis popierius, viena šeima turi tą biznį, kuris mažėja, kitos valstybės turi modernias mašinas. Tradicijas naikina svetimos mašinos.

- Kai grįžote iš filmo festivalių Europoje, ar buvte skirtingai priimtas, ar žmonės norėjo su jumis pasikalbėti, sužinoti naujienų?

Sveikino, jiems keista, kad taip pavyko. Džiaugėsi. Man rūpėjo mano rankraštis "The Cup", kurį matėte filme. Vieną dalyką turėtumėte neužmiršti: Himalajai gražūs, įdomūs, čia daugelis žmonių ūkininkai, čia nėra filmuose rodomo žavesio, burtų. Mūsų krašto žmonės laimingi, turi net naujoviškų dainų. Jie laimingi, kai pagaminau apie juos filmą. Gal jie tiki, kad per mane bus daugiau filmų apie Butaną.

- Jūsų valstybę valdo jaunas monarchas. Kokia politinė padėtis?

Valstybei svarbiausia, kad jos gyventojai būtų laimingi. Pas mus kartais yra geriau, kartais ne, bet išsilygina ir visi laimingi. Žmonės privalo turėti užtenkamai maisto, vaikai turi būti išlavinti, mokyti, kultūrinės vertybės turi būti gerbiamos. Tai sudaro laimę. Butanas negamina lėktuvų, automobilių, bet mes to nesiekiame ir be to esame laimingi. Buvęs karalius mirė, dabar jo žmona gyvena New Yorke, auginą jo vaikus.

- Ar vienuolynė, kur studijavote budizmą, taip pat supažindino, mokė apie kitas religijas?

Taip.

- Kiek kainavo pagaminti filmą "The Cup"?

Šį filmą pagaminti kainavo 80,000 dolerių. Keliuose filmų festivaliuose apdovanotas premijomis.

- Ar tikite, kad netrukus Tibetas bus laisvas?

Aš tikiu, kad kiekvienas pavergtas, okupuotas, turi būti laisvas.

Jupiterio palydovo nuotraukos primena Žemę

„Galileo“ nuotraukoje - lava, besiveržianti iš ugnikalnio.

Vieno iš Jupiterio palydavo Ijo neseniai padarytos vulkanų ir lavos nuotraukos gali padėti mokslininkams atskleisti daugiau žinių apie Žemę prieš milijardus metų buvusiu vulkaniniu laikotarpiu. JAV Nacionalinės aeronautikos ir kosmoso

administracijos (NASA) duomenimis, naujose NASA "Galileo" kosminio zondo užfiksuotose Ijo nuotraukose yra keistų panašumų su atkviu Havajų salos vulkanu.

Tačiau Jupiterio palydove vulkaniniai požymiai yra šimtą kartų didesni. Jupiterio palydovas Ijo yra aktyviausias vulkaninis kūnas visoje saulės sistemoje.

Anot Arizonos universiteto profesoriaus Alfredo McEweno, šis dangaus kūnas gali nemažai atskleisti paslapčių apie Žemės praeitį. "Galileo" kosminio zondo užfiksuoti duomenys galės žmonėms daug pasakyti, apie tai, kaip atrodė žemė prieš daugelį milijonų metų.

"Galileo" buvo paleistas prieš 10 metų - 1989-ųjų spalį. Aplink Jupiterį zondas pradėjo skrieti 1995 metų gruodžio 7 dieną. "L.r."